

1) hyväksyä Helsingin kaupungin kasvataneuvolaohjesäännön khn mietinnön n:o 19 liitteen D mukaisena,

2) lisätä Helsingin kaupungin sosiaali-ohjesäännön 3 §:ään uuden 7. kohdan, jolloin nykyinen 7. kohta siirtyy 8. kohdaksi, muuttaa 35 §:n 6. kohdan, lisätä 37 §:ään uuden 3 mom:n, muuttaa 46 §:n, lisätä 47 §:n 2 mom:iin uuden 5. kohdan, kumota 51a §:n, muuttaa 52 §:n, 58 §:n 2 mom:n ja 59 §:n 3 mom:n sekä kumota 59 §:n 4 mom:n mietinnön n:o 19 liitteen 2 mukaisesti sekä

3) kumota Helsingin kaupunginhallituksen johtosäännön 11 §:n siitä ajankohdasta lukien, jolloin kasvataneuvolaohjesääntö tulee voimaan.

Päätös alistettiin kasvataneuvolaohjesäännön osalta sosiaali- ja terveysministeriön sekä sosiaali-ohjesäännön osalta sosiaalihuhtuksen vahvistettavaksi.

Samalla kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä seuraavan toivomusponnen: hyväksyesään kasvataneuvolaohjesäännön kaupunginvaltuusto edellyttää, että kasvataneuvoloien tehtäviin kuuluisi myös huolehtiminen siitä, että suomen- ja ruotsinkielisille järjestetään tasapuolisesti omakielistä palvelua (13.12. 750 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että Herttoniemen virastotaloon suunniteltuihin huone-tiloihin saadaan perustaa niiden valmistuttua kasvataneuvola (29.11. 712 §).

Oikeusaputoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa holhouksen järjestämisestä eräissä tapauksissa v. 1971 annetussa laissa tarkoitettun virkaholhoustointa koskevan johtosäännön (14.6. 401 §, kunn. as. kok. n:o 80).

5. Opetus- ja sivistystointa koskevat asiat

Kansakoulutoimi

Helsingin kaupungin kansakoulun ohjesäännön muutosten vahvistaminen. Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 9.12.1971 vahvistanut kaupunginvaltuuston 1.9.1971 esittämät em. ohjesäännön 1 §:n, 2 §:n 2 mom:n ja 15 §:n 2 mom:n muutokset (26.1. 60 §, v:n 1971 kunn. as. kok. n:o 167).

Koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettut toimeenpanosuunnitelmat. Kaupunginvaltuusto antoi v. 1971 lausuntonsa kouluhallituksen alustavasta ehdotuksesta, joka koski koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:ssä tarkoitettuja alueellisia toimeenpanosuunnitelmia. Samalla ilmoitettiin, että Helsinki siirtyy peruskoulujärjestelmään v. 1975. Valtioneuvosto vahvisti 23.3. kouluhallituksen esityksestä koulujärjestelmän perusteista 26.7.1968 annetun lain (467/68) 15 §:n 1 mom:ssa tarkoitettut alueel-

liset toimeenpanosuunnitelmat, mitkä merkittiin tiedoksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: merkiteessään tiedoksi valtioneuvoston koulujärjestelmän perusteista annetun lain 15 §:n 1 mom:ssa tarkoitettun toimeenpanosuunnitelman IV suomenkielisen toimeenpanoalueen siirtymäajan kohdasta valtuusto edellyttää, että kaupunginhallitus ryhtyy toimenpiteisiin, jotta valtuustolle ensi tilassa annetaan tilaisuus tutustua kaupungin koulusuunnittelun nykyvaiheeseen ja niihin vaihtoehtoihin, joita siinä on valittavissa (14.6. 378 §, kunn. as. kok. n:o 188).

Suomenkieliset kansakoulut. Helsingin ja Kuopion suomenkieliset sokeainkoulut siirtyvät Sokeain Keskusliiton ilmoituksen mukaan Jyväskylään syyskuussa 1972. Koulun johtajan ilmoituksen mukaan Helsingissä oli 6—7 oppilasta, joiden vanhemmat eri systä

1. Kaupunginvaltuusto

eivät halunneet lastensa siirtyvän Jyväskylään sisäoppilaitokseen. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa suomenkielisiin kansakouluihin 1.8.1972 lukien yhden uuden sokeain opettajan viran ja lakkauttaa samasta ajankohdasta suomenkielisten kansakoulujen yhden avoinna olevan kansalaiskoulun kaupallisten aineiden opettajan viran, johon sisältyy velvollisuus opettaa yleisaineita (19.4. 222 §). Samaten kaupunginvaltuusto päätti perustaa suomenkielisiin kansakouluihin Vuosaaren uutta kansakoulua varten 1.5. lukien 13. pl:n vahtimestarin viran ja lakkauttaa 11. pl:aan kuuluvan talonmies-lämmittäjä-vahtimestarin viran (5.4. 199 §). Lisäksi kaupunginvaltuusto päätti 1.1.1973 lukien lakkauttaa 14. pl:n veistokalustonhoitajan ja 11. pl:n talonmies-lämmittäjän viran, kaksi 10. pl:n talonmies-lämmittäjän ja yksitoista 4. pl:n siivoojan virkaa (1.11. 611 §).

Merkittiin tiedoksi, että kouluhallitus oli 7.1. myöntänyt kaupungille luvan kuuden uuden tarkkailuluokan perustamiseen (9.2. 88 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1969 talousarvion pääomamenoihin oikeus- ja poliisitaloa varten merkityistä määrärahoista enintään 400 000 mk Vuosaaren kansakoulun viimeistelytyön suorittamiseen (3.5. 273 §).

Kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan Silmä- ja kudospankkisäätiön, eräiden kansakoulujen oppilaiden vanhempien ja opettajien eri kouluja varten lahjoittamat levysoittimet, elokuvaprojektorin ja televisiovastaanottimet (23.2. 118 §, 31.5. 331 §, 21.6. 418 §, 20.12. 773 §).

Ruotsinkieliset kansakoulut. Kaupunginvaltuusto määräsi, ettei ruotsinkielisten kansakoulujen yhtä avoinna olevaa varsinaisen kansakoulun opettajanvirkaa ole täytettävä vakinaisesti ennen 1.8.1975 (4.10. 559 §). Yksi avoinna oleva 4. pl:n siivoojan virka päätettiin lakkauttaa 1.1.1973 lukien (1.11. 612 §).

Kesäsiirtolat. Kaupunginvaltuusto oikeutti kiinteistölautakunnan ottamaan lahjoitukse-

na vastaan Helsingin Opettajayhdistykseltä Vilppulan kunnan Elämäntaipaleen kylässä sijaitsevan tilan Uimaranta II RN:o 269 ehdolla, että kaupunki vastaa tilan lainhuudatuskustannuksista mahdollisine leimaveroineen. Tila kuuluu yhdistyksen kaupungille kesäsiirtolatoimintaa varten v. 1962 lahjoittamaan tilaan Suvikoti RN:o 5247 (19.4. 233 §).

Ammattiopetustoimi

Ammattikoulujen eräiden tuntiopettajien palkkauksen epäpätevyysvähennysten muuttaminen. Kaupunginvaltuusto vahvisti v. 1965 ja 1969 ammattikoulujen tuntiopettajien palkkausta koskevat ehdot, joiden mukaan palkkoihin oli sovellettava samoja epäpätevyysvähennyksiä kuin ammattikasvatushallitus käyttää valtionapua määrätessään. Ammattioppilaitosten johtokunnan esityksestä kaupunginvaltuusto päätti, että poikkeustapauksessa, jolloin opettajan saaminen ammattikouluun osoittautuu erittäin vaikeaksi, saada kaupunginvaltuuston v. 1965 vahvistamista määräyksistä poiketen tuntiopettajan palkkaukseen hänen epäpätevyytensä johdosta tehtävä vähennys laskea 10 prosenttiyksikköä pienempänä kuin ammattikasvatushallitus laskee samasta palkasta valtionapua määrätessään (6.9. 486 §).

Kähertäjäkoulun yksi avoinna oleva 21. pl:n työnohjaajan virka päätettiin lakkauttaa 1.5.1972 lukien (19.4. 223 §).

Ammattikurssisäätiön perustaminen ja säädekirjan hyväksyminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että Helsingin kaupunki perustaa yhdessä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä Vantaan kauppalan kanssa ammattikurssisäätiön ja hyväksyy säätiölle säädekirjan, joka kuuluu seuraavasti:

S ä ä d e k i r j a

Edistääkseen Pääkaupunkiseudulla tarvittavaa ammattikurssitoimintaa ovat Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kaupungit sekä Vantaan kauppalat päättäneet perustaa Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiö -nimisen säätiön. Säätiön tarkoituksena on huolehtia Pääkaupunkiseudulla tarvittavasta ammattikurssitoiminnasta tähän säädekirjaan liittyvissä säännöissä lähemmin mainitulla tavalla.

Säätiön perustajat ovat hyväksyneet säätiölle seuraavat säännöt:

Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiön säännöt

1 §.

Säätiön nimi on Pääkaupunkiseudun ammattikurssisäätiö ja sen kotipaikka on Helsingin kaupunki.

2 §.

Säätiön tarkoituksena on huolehtia Pääkaupunkiseudulla tarvittavasta ammattikurssitoiminnasta. Tarkoituksensa toteuttamiseksi säätiö perustaa ja ylläpitää lain 493/1965 mukaisia ammattikurssikeskuksia. Ammattikurssikeskusten ensisijaisena tehtävänä on järjestää ammatillisia täydennys- ja uudeleenkoulutuskursseja. Lisäksi kurssikeskukset järjestävät ammatillisia peruskursseja henkilöille, joilla ei ole mahdollisuutta saada ammatillista peruskoulutusta jäsenkuntien ammatillisissa oppilaitoksissa.

3 §.

Säätiöllä on peruspääoma, käyttörahasto ja erikoisrahastoja. Peruspääoma on säätiötä perustettaessa 50 000 mk ja jakaantuu kuntien kesken asukaslukujen suhteessa. Kunnat osallistuvat vuosittain niihin käyttökustannuksiin, joita valtionapu- ja muut tulot eivät

peitä, edellisen vuoden henkikirjoituksessa todetun asukasmäärän perusteella.

Säätiöllä on oikeus vastaanottaa lahjoja ja testamenttivaroja sekä muullakin tavalla kartuttaa omaisuuttaan sekä muodostaa, jos lahjoittaja on niin määrännyt, erikoisrahastoja. Näitä erikoisrahastoja on hoidettava lahjoittajan määräysten mukaan, mikäli ne eivät ole ristiriidassa säätiön tarkoituksen kanssa. Ellei erikoismääräyksiä ole, liitetään saadut varat säätiön käyttörahastoon. Peruspääoman tuotto- ja käyttörahasto käytetään talousarvion puitteissa säätiön tarkoituksien toteuttamiseksi. Säätiön varat on sijoitettava turvallisesti ja tuottavasti. Säätiö voi myös hankkia kiinteätä omaisuutta.

4 §.

Päätävä valtaa säätiön asioissa käyttävät säätiön hallitus sekä näiden sääntöjen 8, 9 ja 16 §:ssä mainituissa asioissa valtuuskunta.

5 §.

Säätiön valtuuskuntaan kuuluu 19 jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Valtuuskuntaan valitsee Helsingin kaupunki kuusi edustajaa, Espoon kaupunki kolme, Vantaan kauppalat kolme ja Kauniaisten kaupunki yhden edustajan. Valtuuskunnan jäsenistä tulee lisäksi kolmen edustaa säätiön toimialaa edustavia työnantajajärjestöjä ja kolmen samoin säätiön toimialaa edustavia työntekijäin ammatillisia järjestöjä. Valtuuskunnan jäsenet valitaan kunnalliseksi vaalikaudeksi. Työnantajajärjestöjä edustavat Suomen Työnantajain Keskusliitto (kaksi jäsentä) ja Liiketyönantajain Keskusliitto r.y. (yksi jäsen), työntekijäjärjestöjä Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö r.y. (kaksi jäsentä) ja Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitto r.y. (yksi jäsen).

6 §.

Valtuuskunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kalente-

1. Kaupunginvaltuusto

rivuodeksi kerrallaan. Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun jompikumpi puheenjohtajista ja vähintään puolet jäsenistä on saapuvilla.

7 §.

Valtuuskunta kokoontuu vuosittain varsinaiseen kevä- ja syyskokoukseen. Kevätkokous on pidettävä viimeistään maaliskuun ja syyskokous viimeistään syyskuun loppuun mennessä. Ylimääräisiä kokouksia pidetään tarvittaessa. Kutsu valtuuskunnan varsinaiseen kokoukseen on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lähetettävä kirjallisesti jäsenille vähintään kymmenen päivää ennen kokousta ja ylimääräiseen kokoukseen vähintään viisi päivää ennen kokousta. Kokouksissa on mainittava käsiteltäväksi tulevat asiat säätiön hallituksen niistä antamine lausuntoineen. Muut tiedonannot toimitetaan valtuuskunnan jäsenille samalla tavalla. Kokouksessa pidetyn pöytäkirjan tarkistajiksi valitaan kaksi kokouksessa läsnä olevaa jäsentä.

8 §.

Valtuuskunnan kevätkokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1) esitetään säätiön edellisen kalenterivuoden tilit ja tilinpäätös sekä hallituksen kertomus säätiön toiminnasta mainittuna aikana,

2) esitetään tilintarkastajien lausunto toimitetusta edellisen kalenterivuoden tilien ja hallinnon tarkastuksesta sekä

3) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta sekä niistä toimenpiteistä, joihin suoritettu tilien ja hallinnon tarkastus antaa aihetta,

4) vahvistetaan hallituksen laatima ehdotus säätiön seuraavan vuoden toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi.

9 §.

Valtuuskunnan syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

1) vahvistetaan säätiön valtuuskunnan ja hallituksen jäsenten kokouspalkkion suuruus seuraavaksi kalenterivuodeksi ottaen huomioon, ettei palkkio saa olla suurempi sitä palkkiota, mitä kulloinkin suoritetaan Helsingin kaupunginhallituksen jäsenille ja puheenjohtajille kaupunginhallituksen kokouksista,

2) vahvistetaan seuraavan vuoden tilien tarkastamisesta suoritettavat palkkiot,

3) valitaan seuraavaksi kalenterivuodeksi valtuuskunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja,

4) valitaan seuraavaksi toimikaudeksi säätiön hallituksen puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja jäsenet sekä

5) valitaan kolme tilintarkastajaa ja heille varamiehet tarkastamaan seuraavan vuoden tilejä ja hallintoa.

10 §.

Säätiön hallitukseen, joka valitaan kahdeksi vuodeksi kerrallaan, kuuluu puheenjohtaja, kaksi varapuheenjohtajaa ja seitsemän muuta jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä. Jäsenistä tulee kolmen edustaa Helsingin kaupunkia ja kolmen toiminta-alueen muita kuntia. Lisäksi on yhden jäsenen edustettava työvoimaviranomaisia ja yhden ammattikasvatusviranomaisia sekä yhden työnantajajärjestöjä ja yhden työntekijäjärjestöjä. Hallitus on päätösvaltainen, kun jokin puheenjohtajista ja vähintään puolet jäsenistä on saapuvilla.

Säätiön hallitus valitsee kurssikeskusten johtokunnat, joiden kokoonpano, toimikausi ja tehtävät määritellään valtuuskunnan hyväksymissä johtosäännöissä.

11 §.

Hallituksen tehtävänä on kantaa ja vastata säätiön puolesta ja muutenkin edustaa sitä sekä hoitaa säätiön asioita sellaisin velvollisuuksin ja valtuuksin kuin kulloinkin on säädetty tai määrätty.

12 §.

Hallitus ottaa ja vapauttaa toimistaan säätiön palveluksessa olevat viranhaltijat ja muut toimihenkilöt sekä määrää heidän palkkansa hyväksytyn talousarvion puitteissa. Sihteerinä valtuuskunnan ja hallituksen kokouksissa toimivat ammattikurssikeskusten johtajat, ellei siitä toisin päätetä.

13 §.

Hallituksen kutsuu koolle sen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Puheenjohtaja on velvollinen kutsumaan hallituksen koolle, milloin vähintään kaksi hallituksen jäsentä, kirjallisesti ilmoittamansa asian käsittelemistä varten, on sitä vaatinut. Hallitus päättää, millä tavoin sen kokoukset kutsutaan koolle ja kuinka muut tiedonannot sen jäsenille toimitetaan sekä miten kokouksen pöytäkirja tarkistetaan.

14 §.

Säätiön nimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja yhdessä säätiön hallituksen jonkun jäsenen tai kurssikeskuksen johtajan kanssa. Säätiön hallitus voi antaa jollekin säätiön palveluksessa olevalle henkilölle oikeuden kirjoittaa säätiön nimen yhdessä hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja jäsenen tai kurssikeskuksen johtajan kanssa.

15 §.

Säätiön tilit päätetään kalenterivuositain. Ne on tilinpäätöksen ja tilintarkastajien niistä antaman lausunnon kera helmikuun kuluessa annettava säätiön hallitukselle. Jäljennös tilinpäätöksestä, tilintarkastajien lausunnosta ja vuosikertomuksesta sekä ote tilinpäätöksen vahvistamista koskevasta valtuuskunnan kokouksen pöytäkirjasta on ennen kesäkuun loppua toimitettava oikeusministeriölle.

16 §.

Näiden sääntöjen muuttamiseen vaaditaan, että muutosehdotus on käsitelty valtuuskunnan kokouksessa, jossa ehdotus on saavuttanut vähintään 2/3 äänten enemmistön lasketuna valtuuskunnan jäsenten kokonaismäärästä. Päätökseen on saatava oikeusministeriön suostumus. Päätös säätiön lakkauttamisesta tehdään samassa järjestyksessä. Säätiön lopettaessa toimintansa luovutetaan sen jäljellä oleva omaisuus käytettäväksi Pääkaupunkiseudun ammattikasvatustoimintaan. Erikoisrahastojen suhteen on tällöin menettävä, niin kuin niitä koskevat määräykset edellyttävät.

17 §.

Muutoin on noudatettava säätiöstä kulloinkin voimassa olevan lain määräyksiä (21.6. 420 §).

Pääkaupunkiseudun ruotsinkielisen ammattikoulun perustaminen. Svenska Yrkesutbildningsstyrelsen pyysi aikoinaan kaupunginhallitusta selvittämään, minkälaiset mahdollisuudet kaupungilla olisi perustaa yhdessä Espoon ja Kauniaisten kaupunkien sekä Vantaan kauppalan kanssa kuntainliitto ruotsinkielisen ammattikoulun aikaansaamiseksi. Kaupunginhallitus kehotti v. 1970 ammattioppilaitosten johtokuntaa selvittämään oliko mahdollista sopia yhteistyöstä kaupungin ja lähikuntien kanssa niin, että ruotsinkielisiä ammattikouluun pyrkijöitä käsiteltäisiin yhteisesti joko perustettavassa yhteiselimessä tai koulujen välisissä suorissa neuvotteluissa. Toimikunta, joka neuvottelujen seurauksena perustettiin antoi 16.4.1971 osamietintönsä, jossa selvitettiin ruotsinkielisen ammattikouluopetuksen järjestämiseksi asetettavaa pitkän tähtäyksen tavoitetta, välivaiheen suunnitelmia ja välittömiä toimenpiteitä. Kiireellisenä toimenpiteenä toimikunta piti ruotsinkielisen ammattikoulun hallin-

tomallin luomista ja kuntainliiton perustamista. Kaupunginhallitus ilmoitti 6.9.1971 lausuntonaan pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle, että toimikunnan osamietintöä voitiin soveltuvien osin pitää pohjana sanotun koulutuksen järjestämistä tutkittaessa ja kehitettäessä.

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti,

että Helsingin kaupunki liittyy pääkaupunkiseudun ruotsinkielisen ammattikoulun kuntainliittoon,

että hyväksytään kuntainliiton perustamissuunnitelma suomenkielisenä kaupunginhallituksen mietinnön n:o 4 liitteen 4 mukaisena ja ruotsinkielisenä saman mietinnön liitteen 5 mukaisena,

että ehdotus kuntainliiton perussäännöksi hyväksytään suomenkielisenä niin ikään liitteen 6 mukaisena ja ruotsinkielisenä mietinnön liitteen 7 mukaisena,

että hyväksytään ehdotus asettaa toimikunta, jonka tehtävänä on toimittaa kunnallislain 157 §:ssä tarkoitettu alistaminen lääninhallitukselle liitteen 3 mukaisena, jolloin toimikunnan jäseninä ovat Björn Immonen, Celius Björkstam, Gretel Hemnell, Marianne von Knorring, Helmer Lindqvist, Veikko Liukko, Pirjo Raitanen, Allan Sirén, Albin Streng, Osvald Söderlund, Gunnar Weckström, Bror Wirlander, Börje Mattson, Gunnel Keränen ja Pauli Ihämäki sekä

että sanottu toimikunta oikeutetaan suorittamaan perussääntöön ja perustamissuunnitelmaan valtion viranomaisten mahdollisesti vaatimat täsmennykset sekä antamaan alistetun asian käsittelyä varten tarpeelliset selvitykset (19.4. 221 §).

Sivistystoimi

Kaupunginkirjasto. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Helsingin kaupungin kirjasto-ohjesäännön 2 §:n, joka koski kaupungin ylläpitämiä kirjastoja sekä 15, 20 ja 21 §:t,

jotka koskivat apulaiskirjastonjohtajien, osastonhoitajan ja opiskelunneuvojan tehtäviä. Kouluhallitus vahvisti vastaavasti 29.3. ja 16.11. sanotut muutokset (9.2. 90 §, 3.5. 259 §, 4.10. 560 §, 20.12. 770 §, kunn. as. kok. n:o 44 ja 137).

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä rakennusviraston talorakennusosaston laatomat, 1.8.1971 päivätyt Laajasalon kirjasto- ja nuorisotalon luonnospiirustukset n:o 1—4, oikeuttaen kaupunginhallituksen hyväksymään luonnospiirustuksiin mahdollisesti tarvittavat vähäisiksi katsottavat muutokset. Kouluhallitus ilmoitti 29.5., että pääpiirustusten ja työselitysten laatimiseen voitiin ryhtyä näiden luonnospiirustusten pohjalta (26.1. 61 §, 6.9. 480 §).

Kaupunginkirjaston lainaustoiminnan tehostamisesta tekivät vt Paasivuori ym. 19.4. aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunginhallitus ryhtyisi kiireellisesti toimenpiteisiin kaupunginkirjaston lainaustoiminnan harjoittamiseksi kaikissa yksityisissä vanhainkodeissa, sairaskodeissa ja vanhusten asuintaloissa sekä lainaustoiminnan tehostamiseksi kaupungin omissa vanhusten asuintaloissa silmällä pitäen myös vammaisia.

Huoltoviraston laatiman luettelon mukaan kaupungin alueella on varsin huomattava määrä yksityisiä vanhusten asuintaloja ja sairaskoteja. Kirjastotoiminnan kannalta tulisi näistä ensisijaisesti kysymykseen n. 60 laitosta, joissa on yhteensä 4 000—5 000 vanhusta. Lisäksi oli suunnitteilla huomattava määrä uusia yksityisiä vanhusten asuintaloja. Kirjastolautakunta katsoi, että mikäli asuintalon asukkaat ovat pääasiallisesti hyväkuntoisia ja mikäli läheisyydessä sijaitsee joko sivukirjasto tai kirjastoauton pysäköintipaikka, voidaan normaalin kirjastopalvelun hyväksikäyttöä vanhusten kuntouttamisen ja vireyden kannalta pitää jopa suotavana. Koska vanhusten asuintalot sijaitsevat eri puolilla kaupunkia ja kun niiden asukasmäärät yleensä ovat pieniä, olisi kirjastopalvelu yleensä helpoimmin ja taloudellisimmin jär-

jestettävissä kirjastoautotoimintaa laajentamalla. Kaupunginkirjastolla on kuitenkin käytössä vain kolme kirjastoautoa, joiden lainaus v. 1971 oli yli 600 000, ja v:n 1972 lainausten arvioidaan nousevan 660 000:een. Kun nämä luvut edellyttäisivät kaksinkertaista ajokalustoa, kirjastolautakunta sisällytti talousarvioehdotukseensa 300 000 mk ns. nivelauton hankkimista varten. Henkilökunnan tarve laskettiin seitsemäksi, ja kirjallisuutta olisi hankittava lisää n. 10 000 niddettä. Lautakunta totesi, että kirjastotoiminnan ulottaminen vanhusten asuintaloihin voitaisiin parhaiten toteuttaa kirjastoautotoimintaa laajentamalla, mikä edellyttäisi neljän kirjastoauton hankkimista. Tähän pyydettiin jo lupa kouluhallitukselta. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä olevan riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunginhallitus tutkii kirjakaappi- tai kirjavaunujärjestelmän käyttöön ottamista vanhusten asuin- ja hoitolaitosten kirjanlainaustarpeita palvelemaan (1.11. 644 §).

Sivukirjaston perustamisesta Pihlajamäen —Pihlajiston alueelle tekemässään aloitteessa vt Ukkola ym. kiinnittivät huomiota siihen, että Pihlajamäessä kirjastoauton avulla hoidettava kaupunginkirjaston lainauspalvelu on osoittautunut riittämättömäksi. Tilanteen korjaamiseksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin sivukirjaston perustamiseksi kyseiselle alueelle ja ylimenokautena tehostamaan lainauspalvelua lisäämällä kirjastoauton käyttövuoroja siten, että lainaustoiminta olisi entistä suuremmassa määrin mahdollista myös iltaisin.

Kaupunginhallitus ilmoitti kehottaneensa 13.9.1971 kiinteistölautakuntaa ostamaan Rakennustoimisto Puolimatka Oy:n omistamat Pihlajamäen Liiketalo Oy:n osakkeet, jotka oikeuttavat korttelin n:o 38017 tontilla

n:o 2 (Pihlajamäentie 1) olevan liikekeskusrakennuksen I kerroksesta erotettavan 591 m²:n suuruisen sivukirjastotilan hallintaan. Kaupunginvaltuusto oli jo 13.10.1971 päättänyt perustaa sivukirjaston Pihlajamäkeen 16.1.1972 lukien. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (9.2. 107 §).

Kaupunginmuseoon päätettiin 1.1.1973 lukien perustaa uusi 24. pl:aan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan museoamanuenssin virka, jonka haltijalta vaaditaan filosofian kandidaatin tutkinto museoalan aineissa, kahden vuoden museoharjoittelu ja vähintään kahden vuoden päätoiminen palvelu museoassistentin tai sitä vastaavassa ylemmässä virassa museotalalla. Samasta ajankohdasta päätettiin lakkauttaa v. 1969 vakinaistettu 19. pl:n museoassistentin virka (20.9. 536 §).

Kaupunginhallitus päätti v. 1965, että Pakilan kylässä sijaitsevalla Erikas-nimisellä tilalla RN:o 16 oleva ns. Pakin talon päärakennus ja luhti säilytetään paikoillaan näytteenä v:n 1970-luvun ryhmäasutuksesta. Talon entistämistä koskevat luonnospiirustukset hyväksyttiin v. 1969 ja samalla päätettiin, että talo saatiin aikanaan vuokrata Pakila-Seuralle paikallista kansalais- ja seuratoimintaa varten. Kertomusvuoden talousarvioon oli merkitty entistämistöitä varten 150 000 mk, mutta I vaiheen tarkistettu kustannusarvio oli 250 000 mk. Kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään v:n 1970 talousarvioon Tuomarinkylän kartanon A, B ja D rakennusten täyskorjausta varten merkityn määrärahan säästyneen osan, 107 250 mk Pakin talon entistämisuunnitelmaan kuuluvan korjaustyön I vaiheen aloittamista ja loppuun saattamista varten (22.3. 182 §).

Kaupunginorkesteri. Kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa kaupunginorkesterin jäsenille suoritettavat korotetut soitin- ja pukukorvaukset 1.10. lukien kaupunginorkesterin valtuuskunnan ehdotuksen mukaisiksi (6.9. 489 §).

Kaupunginorkesterin 21. pl:aan kuuluvass-

ta varaäänenjohtajan virasta 19. pl:aan kuuluvaan soittajan virkaan siirretylle Emil Silvennoiselle päätettiin suorittaa henkilökoh- taisena palkanlisänä 21. ja 19. pl:n mukaisten palkkojen välinen erotus (21.6. 419 §).

Finlandia-talo. Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä Arkkitehtitoimisto Alvar Aallon laatimat, 11.4.1972 päivätyt Finlandia-talon lisärakennuksen luonnospiirustukset n:o 1—12 rakennustapaselostuksineen (31.5. 332 §).

Kaupungin omistamien huonetilojen antamisesta laulu- ja soittotaiteilijoille konsertteja varten tekivät vt Paasivuori ym. v. 1971 aloitteen, jossa todettiin, että vaikka kaupunki monin tavoin suosii ja tukee erilaisia taidemuotoja, ovat yksityiset esittävät musiikkitaiteilijat jääneet ilman taloudellista tai muuta tukea. Tämän vuoksi olisi kaupunginhallitusta kehotettava kiireellisesti harkitsemaan mahdollisuuksia suoda omistamissaan tiloissa mainituille taiteilijoille tilaisuus ainakin ensikonsertin antamiseen joko ilmaiseksi, taikka kohtuullista vuokraa vastaan. Kaupunginhallituksen konsertti- ja kongressitalojaosto mainitsi solistikonserttitoiminnan olleen Helsingissä jo kauan varsin kituvaa, mikä aiheutuu konsertin pitämisestä johtuvista suurista kustannuksista. Sibelius-Akatemiassa diplomien kiitettävien arvosanojen suorittaneille oppilaille järjestetään kuitenkin akatemian toimesta tilaisuus täysin ilmaisen ensikonsertin antamiseen. Akatemia antaa tällöin konserttitalinsa vuokratta konserttoijan käyttöön ja vastaa kaikista ensikonsertteihin liittyvistä kustannuksista. Lukuvuonna 1970/71 akatemia järjesti kymmenen tällaista ilmaista ensikonserttia. Muut kuin Sibelius-Akatemian oppilaat eivät pyri antamaan ensikonsertteja Helsingissä. Muista kotimaisten taiteilijoiden Finlandia-talossa pitämistä solistikonserteista jaosto totesi, että Suomen Solistiyhdistyksen sarjan konsertit on voitu pitää kamarimusiikkisalissa, joka on luovutettu käyttöön alennetusta vuokrasta ja perimättä korvausta lisätyövoiman käytöstä. Täten on pyritty suhtautumaan ymmärtäväisesti koti-

maisiin esiintyviin solisteihin. Jaoston on kuitenkin hoidettava taksapolitiikkansa kaupunginvaltuuston talousarviossa edellyttämien tulojen saavuttamiseksi. Mikäli yksityisiä laulu- ja soittotaiteilijoita halutaan ensikonsertin osalta enemmälti tukea, kuuluu tuesta päättäminen kaupungin muille elimille. Kaupunginhallitus ilmoitti, että kaupunginvaltuuston kaupungin taide- ja kirjallisuusapurahojen jakamisesta hyväksymien sääntöjen mukaan jaetaan vuosittain kulloinkin käytettävissä olevasta määrärahasta viidenneksen säveltäjille ja esittäville säveltaiteilijoille. Kaupunginvaltuusto katsoi edellä esitetyn riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (13.12. 759 §).

Nuorisolautakunta. Kaupunginvaltuusto päätti

1) muuttaa Helsingin kaupungin nuorisotoimilautakunnan nimen kuntien nuorisolautakunnasta ja kuntien nuorisotyöhön annettavasta valtionavusta annetun lain mukaisesti Helsingin kaupungin nuorisolautakunnaksi,

2) valita nuorisolautakunnan jäseniksi kertomusvuoden loppuun saakka fil.kand. Yrjö Larmolan, tied.siht. Ilkka Saulon, maat. ja metsät.lis. Vuokko Juholan, valtiot.maist. Annette Liljeströmin, ins. Esko Härkösen, toim.siht. Marita Tapanisen, toimitt. Reijo Ollikaisen, opisk. Kalevi Rasilan ja valtiot.yo. Juha Pesosen,

3) määrätä nuorisolautakunnan puheenjohtajaksi samaksi ajaksi fil.kand. Larmolan ja varapuheenjohtajaksi toim.siht. Tapanisen,

4) valita nuorisolautakunnan jäsenten Larmolan, Saulon, Juholan, Liljeströmin, Härkösen, Tapanisen, Ollikaisen, Rasilan ja Pesosen henkilökohtaisiksi varajäseniksi opisk. Lars-Erik Wilskmanin, elektroniikka-asent. Martti Mannerin, opisk. Tuulikki Lehtikallion, kauppat.yo. Göran Meinanderin, toimitt. Janne Mäkisen, toiminnanjoht. Kaimo Koposen, toim.apul. Vuokko Tuomaisen, piirisiht. Sulo Tiaisen ja toimitt. Ritva Särkikillan luetellussa järjestyksessä,

5) määrätä nuorisolautakunnan noudattamaan kuntien nuorisolautakunnista ja kuntien nuorisotyöstä annettavasta valtiovasta annettua lakia, nuorisolautakunta-asetusta ja näiden nojalla annettuja määräyksiä sekä valtuuston v. 1963 hyväksymää Helsingin kaupungin nuorisotyölautakunnan johtosääntöä, sikäli kuin se ei ole ristiriidassa mainitun lain tai asetuksen tahi niiden nojalla annettujen määräysten kanssa,

6) määrätä nuorisolautakunnan valmistelu- ja toimeenpanoelimeksi nuorisotoimiston johtosääntönsä mukaisesti, sikäli kuin tämä johtosääntö ei ole ristiriidassa nuorisolautakunnista annetun lain ja asetuksen tahi niiden nojalla annettujen määräysten kanssa,

7) oikeuttaa nuorisolautakunnan käyttämään v:n 1972 talousarvioon nuorisotyölautakunnan käytettäväksi merkittyjä määrärahoja (6.9. 488 §).

Nuorisotilojen käytön tehostamisesta v. 1971 tekemässään aloitteessa vt Juhola ym. kiinnittivät huomiota siihen, että monet nuorisotyötä varten perustetuista toimipaikoista ovat syystä tai toisesta muodostuneet tai muodostumassa huumausaineita käyttävien tyyssijoiksi. Monista toimipaikoista on tullut ympäristön asukkaiden pelkäämiä epäjärjestyksen pesäpaikkoja, joiden liepeillä maleksii työhön tai opiskeluun haluttomia, ympäristön lapsia häiritseviä ongelmanuoria. Aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin tutkituttamaan pikaisesti kaupungin nuorisotilojen nykyinen tarkoitukseenmukaisuus ja ryhtymään toimenpiteisiin näiden tilojen palvelujen laajentamiseksi.

Nuorisotyölautakunnan ilmoituksen mukaan sillä on yli 50 toimipaikkaa eri puolilla kaupunkia. Näistä valtaosa on nuorisojärjestöjen vuorokäytössä olevia kerhokeskuksia. Lisäksi on toiminnassa kahdeksan nuorisokahvilaa, seitsemän moottori- ja askarteluhallia, kolme kunnallista kerhokeskusta sekä kaksi kesä- ja kurssikotia. Häiriötapauksia on esiintynyt ainoastaan eräissä nuorisokahviloissa ja satunnaisesti parissa järjestöjen

toimipaikassa. Nuorten kasvanut alkoholin ja huumausaineiden käyttö on ilmennyt humalaisten nuorten aiheuttamina häiriöinä sekä ikkunoiden ja irtaimiston rikkomisena. Häiriöiden selvittäminen tuottaa vaikeuksia henkilökunnalle. Tukholmassa on nuorisotalossa 15 työntekijää, Helsingissä tekee vastaavat työt kolme henkilöä. Henkilökunnan puute vaikeuttaa nuorisotyön tehostamista ja vaikeuksissa olevien nuorten auttamista. Lautakunnan käsityksen mukaan vain riittävän henkilökunnan avulla voidaan nuorisotiloja käyttää tehokkaan kunnallisen nuorisopolitiikan toteuttamiseen. Tehostetulla toiminnalla voitaisiin ennakolta suurella määrällä torjua nuorison epäsosiaalisuutta. Häiriöiden vähentyessä lapset ja nuoret voisivat turvallisesti käyttää kaupungin heille tarjoamia nuorisotyön palveluksia. Häiritsevien humalaisten nuorten auttamiseksi toimivat ns. jengityöntekijät yhdessä lastensuojeluviranomaisten kanssa, jolloin osa heistä saadaankin palaamaan normaalin nuorisotyön piiriin. Vaikeammat tapaukset on jätettävä lastensuojelu- ja muiden huoltoviranomaisten hoidettavaksi. Samalla kun lautakunta pyrkii toteuttamaan aloitteessa esitettyjä näkökohtia, se samalla pyrkii myös auttamaan vaikeuksissa olevia nuoria, mikäli sille suodaan taloudelliset mahdollisuudet riittävän henkilökunnan saamiseksi. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (12.1. 41 §).

Raittiuslautakunta ja sen toimisto. 1.1.1969 voimaan tulleen uuden alkoholilainsäädännön johdosta kaupunginvaltuusto päätti vahvistaa Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan uuden johtosäännön sekä muuttaa Helsingin kaupungin raittiuslautakunnan toimiston johtosäännön 6 §:n toisen kappaleen, joka koski raittiustyönohjaajien pätevyysvaatimuksia (4.10. 561 §, kunn. as. kok. n:o 112).

Muu yleinen sivistystoimi

Lahjoitukset. Filosofian maisteri Leonard Bäcksbäcka, joka 50 v:n ajan toimi Helsingissä taidekauppiaana, keräsi tänä aikana edustavan kokoelman suomalaista ja ranskalaista maalaustaidetta 1900-luvulta. Hänen tarkoituksensa oli, että kokoelmasta muodostettaisiin museo, joka edistäisi taidetta sekä olisi opiksi ja nautinnoksi taiteenharrastajille. Koska museoajatuksen toteuttaminen yksityisten toimesta tuottaisi vaikeuksia, olivat taidekauppias Bäcksbäckan perilliset Katarina ja Ingjald Bäcksbäcka sekä Irina Bäcksbäcka de Maestro anoneet, että kaupunki vastaanottaisi kokoelman vastaan lahjoitukseksi seuraavilla ehdoilla:

1. Kokoelman nimenä on oltava Bäcksbäckan kokoelmat, Leonard ja Katarina Bäcksbäckan lahjoitus.

2. Kokoelma on kokonaisuutena sijoitettava sellaiseen taloon ja sellaiselle paikalle, joka allekirjoittaneilla on oikeus hyväksyä tai hylätä.

3. Puolet kokoelmasta on aina oltava näytteillä, ripustamisen on oltava pysyväisluonteista ja allekirjoittaneiden määrättävissä.

4. Kokoelman loppuosa on vain osaksi asetettava näytteille ja ripustaminen vaihdettava vähintään kerran vuodessa.

5. Kokoelma on aina kokonaisuudessaan säilytettävä ilmoitetulla ja hyväksytyllä paikalla. Tauluja ei saa kuljettaa pois. Lainaaminen näyttelyihin on sallittua vain, jos on kysymys asianomaisen taitelijan hyvin tärkeistä uusinta- tai muistonäyttelyistä tahi sellaisista suurista, suomalaisen taiteen virallisista näyttelyistä, jotka ovat hyödyksi koko maan kulttuurille.

6. Tämä tarjous on voimassa viisi vuotta allekirjoituspäivästä lukien.

Kaupunginvaltuusto päätti ottaa kiitollisuudella vastaan Katarina ja Ingjald Bäcksbäckan sekä Irina Bäcksbäcka de Maestron kaupungille lahjaksi tarjoaman taidekokoelman. Samalla kaupunginvaltuusto päätti,

että kaupunki sitoutuu täyttämään lahjoittajien asettamat ehdot siten, että Meilahden alueelle rakennetaan uudet näyttelytilat kokoelmaa varten v:n 1974 loppuun mennessä edellyttäen, että lahjoittajat puolestaan antavat kaupungille sitoumuksen siitä, että lahjaksi tarjottu koko taidekokoelma luovutetaan lopullisesti kaupungin omistukseen uusien näyttelytilojen valmistuttua ja viimeistään v:n 1974 loppuun mennessä (12.1. 24 §).

Samaten kaupunginvaltuusto päätti kiitollisuudella ottaa vastaan Aili R. Karin lahjoittaman, taiteilija Kaarlo Karin maalaaman taulun »Runonlausuja» v:lta 1935 ja rva Ann-Mari Eklundin lahjoittaman Walter Runebergin alkuperäismallin Aleksanteri II:n monumenttiin kuuluvasta veistoksesta »Vårt land» (6.9. 485 §).

»Ars 1974» -näyttelyn kustannukset. Kaupunginvaltuusto päätti sitoutua vastaamaan Suomen Taideakatemian järjestämän »ARS 1974» -näyttelyn mahdollisesta tappiosta enintään 45 000 mk:n määrään asti siten, että tämä avustusmäärä suoritetaan vasta sen jälkeen, kun Suomen Taideakatemia on esittänyt kaupunginhallitukselle hyväksyttävän tilityksen näyttelyn tuloista ja menoista (15.11. 659 §).

Urheilu- ja ulkoilutoimi

Urheilu- ja ulkoilurahaston perustaminen. Urheilu- ja ulkoilulautakunta mainitsi, että urheilu- ja ulkoilulaitosten lähivuosien rakentamisohjelmaan kuuluu useita suuria kohteita, joiden rakentaminen määrärahojen niukuuden vuoksi pitkistyy ja pääomat ovat sidottuina rakennusvaiheeseen tarpeettoman kauan. Näiden laitosten toteuttaminen saataisiin joustavammaksi ja tarkoituksenmukaisemmaksi, jos niiden rahoituksen helpottamiseksi muodostettaisiin rahasto, jonka alkupääomaksi siirrettäisiin v:n 1969 työllisyysmäärärahoista säästynyt erä. Kaupunginhallitus voisi lautakunnan lausunnon saa-

tuaan myöntää rahastosta varoja tai antaa lainaa tahi avustusta kulloinkin tärkeinä pidettäviin kohteisiin. Lautakunta esitti, että urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottamiseksi perustettaisiin rahasto ja että sille hyväksyttäisiin säännöt. Yksi lautakunnan jäsenistä oli jättänyt asiasta eriävän mielipiteensä. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa urheilu- ja ulkoilurahaston ja hyväksyä sille säännöt esityksen mukaisesti, kuitenkin siten muutettuna, että sääntöjen 6 §:n mukaan kaupunginhallitus hoitaa rahaston hallintoa ja kaupunginvaltuusto päättää rahaston varojen käyttämisestä. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen: hyväksyessään kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilurahaston käyttöön siirrettävät varat käytetään ensisijaisesti Esikaupunkien uimahallien ja kuntourheilutilojen rakentamiseen. Lääninhallitus vahvisti 28.11. valtuuston päätöksen (1.11. 630 §, 20.12. 771 §, kunn. as. kok. n:o 140).

Kasavuoren urheilu- ja virkistyskeskuksen toteuttamisesta tekivät vt Airola ym. 12.1. aloitteen, jossa mainittiin, että Helsingin kaupunki, Espoon maalaiskunta ja Kauniaisten kaupunki ryhtyivät yli 10 vuotta sitten suunnittelemaan urheilukeskusta Kasavuoren alueelle. Vaikka hanke on ollut jo useita vuosia valmiiksi suunniteltuna se on viime vuosina ollut täysin pysähdyksissä siitä huolimatta, että Espoon valtuusto on kiirehtinyt asiaa ja myös Kasavuori-toimikunta on muistuttanut hankkeesta. Aloitteentekijät ehdottivat, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään neuvotteluihin naapurikuntien kanssa Kasavuoren urheilu- ja virkistyskeskuksen toteuttamiseksi seudun asukkaiden virkistys- ja urheilumahdollisuuksia silmällä pitäen. Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistoimikunta mainitsi, että alueen omistussuhteista aiheutuneet vaikeudet ovat viivästyttäneet lopullisen suunnitelman ja ehdotuksen laatimista. Neuvotteluista huolimatta Espoon ja Kau-

niaisten kaupungit eivät ole saaneet tarvittavia maa-alueita haltuunsa ja pakkolunastustoimenpiteisiin ryhtymistä on vaikeuttanut kaavoituksen keskeneräisyys. Kaupunginhallituksen v. 1959 asettama Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistoimikunta ilmoitti 14.2. pyytäneensä Espoon ja Kauniaisten kaupungeilta ilmoitusta siitä, milloin Kasavuoren urheilukeskusalueen asemakaavat valmistuvat ja milloin ne mahdollisesti tulevat voimaan. Saatujen tietojen perusteella todettiin olosuhteiden toimikunnan asettamisen jälkeen muuttuneen. Kauniaisten kaupunki ei enää katso Kasavuoren hiihtokeskuksen toteuttamista aiheelliseksi, ja Espoon kaupunginhallitus pitää tarpeellisina laajoja liikenteellisiä sekä maankäyttö- ja luonnonsuojelunäkökohtien selvittelyjä ennen asemakaavoituksen jatkamista. Helsingiläisille taas olisi tärkeä vain Kasavuoren hyppymäki. Toimikunta, joka edelleen piti tarpeellisena suurmäen rakentamista pääkaupunkiseudulle, esitti v. 1959 asetetun toimikunnan lakkauttamista ja hyppymäkihankkeen tutkimisen siirtämistä pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle. Kaupunginhallitus päätti 5.6. lakkauttaa Kasavuoren hiihtokeskuksen yhteistoimikunnan sekä ehdottaa pääkaupunkiseudun yhteistyötoimikunnalle, että tutkitaisiin mahdollisuuksia sijoittaa hyppymäki johonkin sopivaan maastoon pääkaupunkiseudulle. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.11. 642 §).

Huokeahintaisen kuljetuksen järjestämisestä Salmen ja Luukkaan ulkoilualueille tekivät vt Tuominen ym. aloitteen v. 1970 todeten kävijöiden määrän kaupungin ulkoilualueilla viime vuosina huomattavasti lisääntyneen. Kasvu on aiheutunut paitsi lisääntyvästä tarjonnasta, myös autojen lisääntymisestä. Luukkaan ja Salmen ulkoilualueiden käyttäjistä pääosan on todettu olevan omilla autoillaan saapuvia perheitä. Näiden kauniiden ulkoilualueiden käyttöön olisi varattava paremmat mahdollisuudet myös niille helsin-

kiläisille, joilla ei ole vapaa-aikana mahdollisuutta matkustaa maalle kesää viettämään, järjestämällä kesäisin joka päivä huokeahintaisia matkoja kaupungin joukkokuljetusvälineillä.

Liikennelaitoksen lautakunnan ilmoituksen mukaan joukkoliikenteen välineillä pääsee sekä Luukkaan että Salmen ulkoilualueille Vihdintietä kulkevilla linja-autoilla, jotka lähtevät linja-autoasemalta. Luukkaan ja Salmen alueita palvelevia linja-autoja lähtee sekä arkisin että sunnuntaisin lähes 20 kumpaankin suuntaan. Näiden lisäksi pääsee Luukkaan alueelle sekä arkisin että sunnuntaisin n. 20 linja-autolla kumpaankin suuntaan. Lukuun ottamatta perille meneviä autoja, ovat lähimmät pysäkit ulkoilumajojen tienhaarassa, jolloin kävelymatkaksi tulee Luukkaan majalle 500 m ja Salmen majalle 1 km. Mikäli liikennelaitoksen kalustoa käytettäisiin näihin kuljetuksiin, edellyttäisi se luvan hankkimista kaupunkialueen ulkopuolella tapahtuvaa liikennöimistä varten. Liikennelaitoksen johtosääntö edellyttää kuitenkin liikennelaitoksen toimivan ainoastaan kaupungin alueella. Nykyistä huokeampien kuljetusten järjestäminen edellyttäisi liikennöintiä ja alennuslippusopimuksen tekemistä kaupungin ja yksityisten liikenteenharjoittajien kanssa. Lautakunta katsoi, että ainakin toistaiseksi tulisi ko. kaupungin ulkopuolisten alueiden liikenne hoitaa yksityisten liikennöitsijöiden toimesta. Sen sijaan näitä alueita palvelevien autojen päätepysäkkipaikat keskustan alueella tulisi urheilu- ja ulkoiluviraston kanssa yhteisesti suunnitellen pyrkiä järjestämään niin, että kävelymatkat vaihtopysäkeillä jäisivät lyhyiksi. Urheilu- ja ulkoilulautakunta katsoi ainoan keinon Luukkaan ja Salmen ulkoilumajoille ulottuvien huokeahintaisten arkipäivävuorojen aikaansaamiseksi olevan, että kaupungin ja ao. yksityisten liikenteenharjoittajien välillä tehdään näitä vuoroja koskeva liikennöinti- ja alennuslippusopimus. Aloitteessa tarkoitettun liikenteen kulkuvuoroja, lippujen myyntiä ja tili-

tyksiä ym. koskevaan sopimukseen tähtäävät neuvottelut olisi käytävä liikennelaitoksen, ao. liikennöitsijäin, urheilu- ja ulkoiluviraston sekä huoltoviraston kanssa siten, että otettaisiin huomioon myös näkökohdat, joista parhaillaan neuvotellaan terveydenhoito-, huolto- sekä urheilu- ja ulkoiluviraston kesken vanhusten kunto- ja virkistystoiminnan koordinoimiseksi. Huoltolautakunta totesi, että vanhuksia, liikuntavammaisia ja muita huonokuntoisia henkilöitä ajatellen on perille asti meneviä linja-autovuoroja erittäin vähän. Huoltovirasto järjestää käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa vanhusten virkistystoiminnan yhteydessä retkiä mm. kaupungin ulkoilualueille. Näitä retkiä voidaan kuitenkin järjestää varsin rajoitusti. Mikäli kyseessä olevat linjat saataisiin liitettyksi yhteistariffiin, tasaantuisivat kustannukset etenkin invalidilippujen haltijoille. Vanhuksiin suuntautuvaa tiedotustoimintaa olisi myös tehostettava virkistystoimintaa harjoittavien järjestöjen välityksellä ja virkistystoiminnan yhteydessä. Huoltolautakunta piti erittäin tärkeänä, että myös vanhuksilla ja invalideilla olisi riittävät mahdollisuudet kaupungin ulkoilualueiden käyttämiseen. Liikennelaitos, urheilu- ja ulkoiluvirasto sekä huoltovirasto ovat sitemmin sopineet Luukkaan ja Salmen ulkoilualueiden joukkoliikennetarpeen selvittämisestä, minkä jälkeen tehdään ehdotus tarvittavasta linja-autoliikenteen parantamisesta, tilausliikenne mukaan lukien. Samalla tutkitaan huokeahintaisten lippujen käyttömahdollisuuksia ja selvitetään miten tarvittava linja-autoliikenne näille alueille olisi parhaiten järjestettävissä. Työn suorittaa virastopäälliköiden valvonnassa heidän sopimansa työryhmä ja esitykset saatetaan virastopäälliköiden käsiteltäviksi v:n 1973 tammikuussa. Neuvotteluissa todettiin, etteivät muut kaupungin ulkopuolella olevat ulkoilualueet kuin Luukkaa ja Salmi tarvitse tässä vaiheessa joukkoliikenteen parantamistoimenpiteitä. Sen sijaan kaupunkialueella olevista ulkoilualueista Kallahti ja

Mustikkamaa tarvitsisivat joukkoliikenteen parantamista jo kesäksi 1973. Tämä suunnittelu tehdään em. työn yhteydessä. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäviksi selvitykseksi aloitteen johdosta (20.12. 788 §).

Tekojäärän rakentamisesta pikaluistelua varten Käpylän urheilupuistoon 3.5. tekemässään aloitteessa esittivät vt Burman ym., että urheilu- ja ulkoilulautakuntaa, kaupunkisuunnittelulautakuntaa ja kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ottamaan huomioon Käpylän urheilupuiston uudelleen järjestelyn yhteydessä pikaluistelun harjoittelu- ja kilpailutarpeet niin, että alueelle rakennettaisiin pikaluistelua varten keinojäärata. Urheilu- ja ulkoilulautakunta ilmoitti, että Itä-Pasilan asemakaavan toteuttaminen tulee aikanaan supistamaan Käpylän urheilupuiston aluetta mm. siten, että tennis- ja jääkiekkokenttä joudutaan siirtämään toiseen paikkaan, koska asemakaavassa kentän kohdalle on merkitty kävelytie. Raviradankin toiminta joudutaan messukeskuksen rakentamisen vuoksi lähivuosina lopettamaan. Asemakaavassa on osoitettu urheilupuistolle lisää aluetta Mäkeläkadun itäpuolelta, mutta siihen ei ole sisällytetty keinojäärrataa. Sen sijaan Oulunkylän urheilupuistoon on suunniteltu rakennettavaksi suuri tekojäärata, jonka kaivu- ja täyttötyöt aloitetaan kertomusvuoden syksyllä. Kun tarkoituksena on, että tämä rata palvelee koko kaupungin pikaluistelijoita, katsoi lautakunta, ettei aloitteen tulisi antaa aihetta toimenpiteisiin. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi (1.11. 645 §).

Yrjönkadun uimahallin ison altaan luovuttamista tähänastista enemmän naisten käyttöön koskevassa vt Klemolan ym. aloitteessa todettiin, että naisten 9.5 tunnin viikottaista ison altaan käyttöaikaa vastasi miesten 29.5 tuntia. Koska pienen altaan pinta-ala on vain noin neljännes ison altaan pinta-alasta on em. vuorojärjestelmää pidetty naisten taholta epäoikeudenmukaisena. Aloitteen tekijät esit-

tävät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin, jotta uimahallia käyttäville naisille järjestettäisiin nykyistä enemmän mahdollisuuksia Yrjönkadun uimahallin ison altaan käyttöön. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan on naisten viikottainen uintiaika isossa altaassa 11.5 tuntia ja miehillä 34.5 tuntia. Koska uimahalli on alunperin suunniteltu sauna-kylpyläksi, eivät naisten ja miesten samanaikaiset vuorot ole mahdollisia. Kun ison altaan naisten vuoroja on eri taholta useaan otteeseen pyydetty lisättäviksi, on urheilu- ja ulkoiluvirasto muuttanut syyskauden 1972 alusta lukien kokeiluluonteisesti uimahallin ison altaan yhden miesten iltavuoron naisten vuoroksi kokemusten saamiseksi naisten lisätyn ison altaan käyttöajan vaikutuksista uimahallin toimintaan. Tämän johdosta vapautuvan henkilökunnan työllistämiseksi on ajateltu erilaisia keinoja, mm. uimahallin pienen altaan pitämistä avoimena naisille kunto- ja virkistystoimintaa varten. Tällä hetkellä pieni allas on kuitenkin vastaavasti miesten käytössä. Koko naisten saunaosastoa (18 hyttiä) varten riittää yksi kylvettäjä, miesten osastossa (56 hyttipaikkaa) kylvettäjiä on kuusi. Jos koko miesten osasto siirrettäisiin naisten käyttöön, jäisi osa miesten kylvettäjistä työtöille. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (1.11. 643 §).

Uimahallin suunnittelemisesta Pukinmäen—Malmin urheilupuistoon tai Ala-Malmin koulukeskuksen läheisyyteen olivat vt Laurila ym. tehneet 13.1.1971 aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, että Malmin, Tapanilan, Suutarilan, Puistolan ja Pihlajamäen alueilla ei ollut minkäänlaisia uintimahdollisuuksia. Vantaan rantaan on Pukinmäen, Tapaninkylän ja Oulunkylän kohdalle järjestetty uintipaikkoja, mutta ne ovat etäällä mainituista alueista ja niitä voidaan käyttää vain kesäisin. Puistolan suunnalla on uimiseen käytetty sorakuoppien lammikoita, mutta koko alueen oppilaat on uimaopetuksen antamiseksi jou-

duttu kuljettamaan joko kaupungin muihin osiin tai Tikkurilaan. Tilanteen parantamiseksi aloitteentekijät esittivät, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin ryhtymään toimenpiteisiin joko Pukinmäen—Malmin urheilupuistoon tai Ala-Malmin koulukeskuksen lähetyville sijoitettavan uimahallin suunnittelun aloittamiseksi. Virkistysaluetoimikunta yhtyi aloitteessa esitettyyn käsitykseen, että koilliset Esikaupungit olivat uimapalvelusten tarjonnan suhteen erittäin huonossa asemassa. Toimikunta katsoi, että Vantaan rannalle sijoitetut uimapaikat olivat niin vaatimattomia, että kesäistenkin uintimahdollisuuksien parantamista olisi harkittava. Pääpainon tulisi kuitenkin olla uimahallihankkeiden toteuttamisessa. Suoritetun uimalatutkimuksen mukaan näyttää v. 1980 kysyntä olevan koillisissa Esikaupungeissa yht. 640—880 allaspinta-ala m². Millään em. yleiskaava-alueella ei näytä yksin olevan edellytyksiä uimahallin ylläpitämiseen ainakaan vielä v. 1980. Kokonaiskysyntä edellyttäisi tällöin kuitenkin kahden tai kolmen keskikokoisen uimahallin olemassaoloa. Hallien sijoitusta ja määrää harkittaessa olisi syytä ottaa huomioon Tikkurilan uimahalli sekä se, että Siltämäkeen valmistuu 16.7 m:n pituisella altaalla ja Jakomäen yhteiskoulun yhteyteen 25 m:n pituisella altaalla varustettu uimahalli. Toimikunta katsoi, että tarvittava uimahalli voitaisiin parhaiten sijoittaa Pukinmäen urheilupuiston yhteyteen. Alueen alustavan maankäyttösuunnitelman mukaan tullaan urheilupuiston yhteyteen sijoittamaan mm. maauimala ja uimahalli. Uimahalli on merkitty rakennettavaksi v. 1977. Urheilu- ja ulkoilulautakunnan ilmoituksen mukaan on Pukinmäen urheilupuiston käyttösuunnitelmaluonnos laadittu jo v. 1966. Urheilupuiston ohjelmointi on suoritettu v. 1970 ja urheilupuiston rahoitus on suunniteltu toteutettavaksi v. 1972—1981. Kaupunginhallitus viittasi kaupunginvaltuuston 1.11. tekemään urheilu- ja ulkoilurahaston perustamista koskevaan päätökseen. Rahaston tarkoituksena on

urheilu- ja ulkoilulaitosten rahoituksen helpottaminen. Kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta. Lisäksi kaupunginvaltuusto kehotti kaupunginhallitusta ryhtymään toimenpiteisiin Pukinmäen—Malmin uimahallin suunnittelun aloittamiseksi välittömästi (29.11.718 §).

Talin urheilupuiston erään alueen vuokraaminen Bowling Oy:lle. Kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan tekemään Bowling Oy:n tai sen toimesta perustettavan yhtiön kanssa keilailuhallin rakentamista varten seuraavan vuokrasopimuksen:

Helsingin kaupungin urheilu- ja ulkoilulautakunta vuokraa Bowling Oy:lle sopimukseen liitettyyn karttapiirrookseen merkityn n. 10 330 m²:n suuruisen alueen kaupungin omistamasta, Munkkiniemen kylässä sijaitsevasta tilasta Munkkiniemi RN:o 1¹¹⁷², mikä alue on osa Talin urheilupuistoa, ajaksi 1.1.1973—31.12.2022 seuraavilla ehdoilla:

1 §.

Vuotuinen vuokramaksu on sata (100) mk.

Vuokramaksu on suoritettava vuosittain etukäteen viimeistään kunkin vuoden tammi-kuun 31 päivänä.

Ellei vuokraeria erääntymispäivinä suoriteta, vuokramies on velvollinen maksamaan langenneille erille erääntymispäivästä maksupäivään asti korkoa sekä lisäksi perimispalkkiota kaupunginhallituksen siitä kulloinkin voimassa olevan päätöksen mukaan.

2 §.

Vuokra-alueelle rakennettavaa rakennusta saadaan käyttää ainoastaan keilailun ja muun urheilun tai urheilua välittömästi palvelevan toiminnan harjoittamiseen.

3 §.

Vuokra-alueelle rakennettavan rakennuksen piirustukset on, sen lisäksi, mitä niiden

käsittelystä on erikseen säädetty, esitettävä urheilu- ja ulkoilulautakunnan hyväksyttäväksi.

4 §.

Hyväksytyjen piirustusten mukainen rakennus on rakennettava vähintään vesikattovaiheeseen kolmen vuoden kuluessa vuokrauden alkamispäivästä eikä rakennusta saada ilman urheilu- ja ulkoilulautakunnan lupaa kokonaan tai osittain purkaa. Jos rakennus osaksi tai kokonaan palaa, on vuokra-alueelle vuoden kuluessa siitä rakennettava vastaavanlainen rakennus urheilu- ja ulkoilulautakunnan hyväksymien piirustusten mukaan.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta voi hakeemuksesta myöntää edellä määrätyn rakennusajan pidennystä.

Jos vuokramies laiminlyö rakentaa vuokra-alueelle määräajan kuluessa, urheilu- ja ulkoilulautakunnalla on oikeus irtisanoa sopimus.

5 §.

Vuokra-alueella olevaa rakennusta on hoidettava hyvin ja se on pidettävä siistissä kunnossa. Rakennuksen ulkoseiniin tai katolle ei ilman urheilu- ja ulkoilulautakunnan lupaa saada tavanomaisten ohjauskilpien ja kilpailutapahtumien julkistamisen lisäksi kiinnittää muita mainoksia kuin talon nimi ja tunnus.

6 §.

Vuokramiehellä on oikeus käyttää yleistä pysäköintialuetta, joka kaupungin toimesta rakennetaan Talin urheilupuiston maankäytösuunnitelman mukaisesti käyttökelpoiseen kuntoon rakennuksen valmistumiseen mennessä. Niin ikään kaupunki huolehtii tarpeellisen aluevalaistuksen rakentamisesta.

Vuokramiehen on omalla kustannuksellaan huolehdittava rakennuksen liittämisestä viemäri-, vesijohto- ja sähköverkkoihin.

7 §.

Urheilu- ja ulkoilulautakunta huolehtii ulkoalueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta, myös vuokra-alueesta laajennusvaraksi jätetyn alueen osalta siksi, kunnes se otetaan vuokramiehen käyttöön.

Vuokramiehen on huolehdittava rakennuksen katon keräämän sadeveden johtamisesta urheilu- ja ulkoiluviraston osoittamaan avo-ojaan tai sadevesiviemäriin, kuitenkin enintään 100 metrin päähän rakennuksesta, sekä katolta mahdollisesti poistettavan lumen ja jään kuljettamisesta yleiselle lumenkaato paikalle.

8 §.

Urheilu- ja ulkoilulautakunnalla tai sen määräämillä henkilöillä on oikeus milloin tahansa toimittaa vuokra-alueella katselmus, josta kuitenkin, mikäli se hankaluudetta voi tapahtua, on vuokramiehelle hyvissä ajoin etukäteen ilmoitettava ja jossa hänen tai hänen edustajansa, mikäli mahdollista, on oltava läsnä. Katselmuksessa tarkastetaan, onko vuokrasopimuksen määräyksiä noudatettu, sekä annetaan tarpeellisiksi katsottuja määräyksiä ja ohjeita, joita vuokramies on velvollinen noudattamaan. Jos tarkastus on aiheuttanut muistutuksia, määräävät katselmuksen toimittajat, miten ja minkä ajan kuluessa vuokramiehen on poistettava puutteellisuudet. Ellei vuokramies ole noudattanut katselmuksessa annettuja määräyksiä, ratkaisee asian urheilu- ja ulkoilulautakunta.

9 §.

Vuokramiehellä on oikeus siirtää kaupunkia kuulematta vuokraoikeus toiselle, mutta vuokramiehen tai luovutuksen saajan on ilmoitettava siirrosta urheilu- ja ulkoilulautakunnalle kuukauden kuluessa. Tällöin on esitettävä luovutuskirja ja muut tarpeelliset asiakirjat jäljennöksineen. Entinen vuokramies vastaa vuokrasopimuksen ehtojen täyt-

tämisestä, kunnes urheilu- ja ulkoilulautakunta on merkinnyt siirron. Sitä vastoin vuokramies ei saa luovuttaa vuokra-aluetta tai osaa siitä toisen käytettäväksi.

10 §.

Vuokramiehellä on oikeus kaupunkia enempää kuulematta hakea ja saada kiinnitys tämän sopimuksen mukaisen vuokraoikeuden pysyvyyden vakuudeksi.

11 §.

Jos vuokramies laiminlyö vuokramaksun suorittamisen tai ellei hän määrääjassa poista 8 §:ssä mainitussa katselmuksessa havaittuja puutteellisuuksia tahi ellei hän muutoin noudata vuokrasopimuksen ehtoja taikka sopimuksen nojalla annettuja määräyksiä, vuokraoikeus on heti menetetty, jos urheilu- ja ulkoilulautakunta niin vaatii, minkä ohessa

vuokramies on velvollinen korvaamaan kaupungille aiheuttamansa vahingon.

12 §.

Vuokra-ajan päättyessä tulee vuokramiehen, ellei urheilu- ja ulkoilulautakunnan kanssa toisin sovita, viedä pois vuokra-alueella oleva rakennus sokkeleineen sekä puhdistaa alue urheilu- ja ulkoiluviraston hyväksymään kuntoon.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti urheilu- ja ulkoilulautakunnan tekemään vuokrasopimuksessa mainittuun vuokra-alueeseen vähäisiä Talin urheilupuiston maankäyttösuunnitelman tarkistustyön mahdollisesti vaatimia muutoksia, vuokra-alueen laajuutta kuitenkin muuttamatta (29.11. 697 §).

6. Yleisiä töitä koskevat asiat

Yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston johtosääntöjen tarkistaminen. Yleisten töiden lautakunta asetti v. 1963 keskuudestaan jaoston tekemään ehdotuksen lautakunnan ja rakennusviraston johtosääntöihin tarvittavista muutoksista. Organisaatiojaoston asettaminen aiheutui siitä, että lautakunta oli todennut rakennusviraston v. 1961 vahvistetussa organisaatiossa eräitä huomattavia epäkohtia. Jaoston I mietintö valmistui v. 1967 ja siitä pyydettiin mm. järjestelytoimiston lausunto. Järjestelytoimisto katsoi, että rakennusviraston organisaatio olisi vahvistettava johtosäännössä vain siltä osin, kuin sillä on edellytyksiä vastata käytännön vaatimuksia pitemmän aikaa, ja että muusta osasta organisaatiosta olisi yleisten töiden lautakunnan voitava määrätä oman johtosääntönsä perusteella. Tämän jälkeen jaosto laati uudet johtosääntöehdotukset, joissa

soveltuvin osin otettiin huomioon järjestelytoimiston ehdotukset. Saatuaan uudesta esityksestä ratkaisuvallan siirtämistoimikunnan ja kaupunginhallituksen lausunnon kaupunginvaltuusto päätti

1) hyväksyä Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunnan johtosäännön khn mietinnön n:o 3 liitteen 2 mukaisena,

2) hyväksyä Helsingin kaupungin rakennusviraston johtosäännön ko. mietinnön liitteen 3 mukaisena, paitsi 23 §:ää, joka koski rakennusviraston viranhaltijain pätevyysvaatimuksia,

3) määrätä uudet johtosäännöt tulemaan voimaan samasta ajankohdasta alkaen kuin niistä aiheutuvat, myöhemmin erikseen päätettävät virkajärjestelyt sekä

4) kumota valtuuston v. 1961 hyväksymät Helsingin kaupungin yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston johtosäännöt nii-